

PROGRAM RADA

2014. god.

AGENCIJA ZA ŽIVOTNE SREDINE

SADRŽAJ

SEKTOR ZA ZAŠTITU PRIRODE, MONITORING, ANALIZU I IZVJEŠTAVANJE	3
SEKTOR ZA IZDAVANJE DOZVOLA.....	14
SEKTOR ZA KOMUNIKACIJU I VOĐENJE INFORMACIONOG SISTEMA	19
ODJELJENJE ZA ZAŠTITU OD JONIZUJUĆEG ZRAČENJA I RADIJACIONU SIGURNOST.....	31
ODJELJENJE ZA PRIMJENU I PRAĆENJE ARHUSKE KONVENCIJE – ARHUS CENTAR PODGORICA	37
ODJELJENJE ZA HEMIKALIJE	43

**SEKTOR ZA ZAŠTITU PRIRODE, MONITORING,
ANALIZU I IZVJEŠTAVANJE**

SEKTOR ZA ZAŠTITU PRIRODE, MONITORING, ANALIZU I IZVJEŠTAVANJE

I KVARTAL

1. Izrada Programa praćenja kvaliteta tečnih goriva naftnog porijekla za 2014. godinu

Program se donosi na osnovu člana 8 stav 3 Uredbe o graničnim vrijednostima sadržaja zagađujućih materija u tečnim gorivima naftnog porijekla („Sl. list CG“, br. 39/10), a izrađuje se na osnovu standarda MEST EN 14274. Program obuhvata motorne benzine (BMB 98 i BMB 95) i dizel gorivo i predviđa ukupan broj uzorkovanja – 300.

Nosilac posla: Sektor za zaštitu prirode, monitoring, analizu i izvještavanje

Rok: kraj I kvartala

Koordinator: Lidija Šćepanović (Gordana Đukanović)

2. Konferencija povodom Izvještaja o stanju životne sredine na bazi indikatora za 2012. godinu i publikovanje istog

U okviru realizacije projekta „Izgradnja kapaciteta za integriranje međunarodnih obaveza u investicione/razvojne odluke“ (finansiranog od strane GEF-a, implementiranog od strane UNDP), a u skladu sa članom 19 Zakona o životnoj sredini („Sl. list CG“, br. 48/08), Agencija za zaštitu životne sredine je sačinila prvi četvorogodišnji Izvještaj o stanju životne sredine u Crnoj Gori na osnovu Nacionalne liste indikatora zaštite životne sredine. Publikacija istog je planirana uz organizovanje konferencije na kojoj će se prezentovati indikatorski prikaz stanja životne sredine u Crnoj Gori, uz štampanje Izvještaja na engleskom jeziku i priručnika o konceptu, značenju i značaju indikatora životne sredine.

Nosilac posla: Sektor za zaštitu prirode, monitoring, analizu i izvještavanje

Rok: I kvartal

Subjekti saradnje/partneri: UNDP

Koordinator: Lidija Šćepanović (Bosiljka Milošević i Vesna Novaković)

3. Sprovodenje pet istraživanja u oblasti statistike otpada na nacionalnom nivou za 2013. godinu

Na osnovu Sporazuma o saradnji potписаног između Agencije za zaštitu životne sredine i Statističkog zavoda Crne Gore 2011. godine, a u skladu sa njegovim Aneksom I o racionalizaciji prikupljanja i objedinjavanja podataka na području statistike otpada u Crnoj Gori iz 2012. godine, sprovodi se pet istraživanja koja su od 2014. godine dobila status redovnih istraživanja. Ista su: Godišnji izvještaj o sakupljanju i tretmanu otpada, Godišnji izvještaj o otpadu dovezenom na odlagalište-deponiju, Godišnji izvještaj o otpadu iz poljoprivrede, Godišnji izvještaj o otpadu stvorenom u sektoru građevinarstva i uslužnim djelatnostima i Upitnik o broju i kapacitetima postrojenja za tretman otpada. Agencija za zaštitu životne sredine sprovodi istraživanja, prikuplja podatke i prosljeđuje ih MONSTAT-u koji je odgovoran za obradu podataka.

Nosilac posla: Sektor za zaštitu prirode, monitoring, analizu i izvještavanje

Rok: I i II kvartal

Subjekti saradnje/partneri: MONSTAT

Koordinator: Lidija Šćepanović (Vesna Novaković)

II KVARTAL

1. Informacija o stanju životne sredine u Crnoj Gori u 2013. godini sa predlogom mjera

Informacija o stanju životne sredine predstavlja osnovni dokument kojim se daje ocjena ukupnog stanja životne sredine u Crnoj Gori, kao i preporuke u planiranju politike zaštite životne sredine. Shodno Zakonu o životnoj sredini („Sl. list CG”, br. 48/08), Agencija za zaštitu životne sredine Crne Gore obavezna je da izrađuje i publikuje Informaciju o stanju životne sredine u Crnoj Gori, s prijedlogom mjera i konkretnih aktivnosti za poboljšanje postojećeg stanja i rješavanje ili ublažavanje identifikovanih problema.

Informacija je bazirana na podacima i analizama koje Agencija za zaštitu životne sredine dobija kroz realizaciju godišnjeg Programa monitoringa po svim segmentima životne sredine. Program monitoringa na godišnjem nivou za potrebe Agencije realizuju institucije izabrane putem tenderske procedure.

Nosilac posla: Sektor za zaštitu prirode, monitoring, analizu i izvještavanje

Rok: II kvartal

Subjekti saradnje/partneri: Centar za ekotoksikološka ispitivanja (CETI), Institut za biologiju mora i Prirodnjački muzej

Nadležno radno tijelo: Komisija za ekonomsku politiku i finansijski sistem

Koordinator: Lidija Šćepanović

2. II Nacionalna komunikacija o klimatskim promjenama u Crnoj Gori - komponenta GHG Inventar (1990 - 2011)

Obaveza izrade II Nacionalne komunikacije o klimatskim promjenama u Crnoj Gori - komponenta GHG Inventar (za period 1990-2011) proističu iz Zakona o ratifikaciji Konvencije o promjeni klime, Zakona o ratifikaciji Konvencije o prekograničnom zagađivanju vazduha na velikim udaljenostima, Zakona o ratifikaciji Kyoto Protokola, Zakona o ratifikaciji Protokola uz Konvenciju o prekograničnom zagađivanju vazduha na velikim udaljenostima, Zakona o životnoj sredini i Zakona o zaštiti vazduha.

Nosilac posla: Sektor za zaštitu prirode, monitoring, analizu i izvještavanje

Rok: kraj II kvartala

Subjekti saradnje/partneri: UNDP

Koordinator: Lidija Šćepanović (Irena Tadić)

3. Ažuriranje LRTAP i izrada IIR za 2012. godinu

Izrada IIR – Informativni izvještaj o Inventaru emisija prema CLRTAP konvenciji i NIR - Nacionalni izvještaj o Inventaru GHG emisija prema UNFCCC kao obaveza proističu iz Zakona o ratifikaciji Konvencije o promjeni klime, Zakona o ratifikaciji Konvencije o prekograničnom zagađivanju vazduha na velikim udaljenostima, Zakona o ratifikaciji Kyoto Protokola, Zakona o ratifikaciji Protokola uz Konvenciju o prekograničnom zagađivanju vazduha na velikim udaljenostima, Zakona o životnoj sredini i Zakona o zaštiti vazduha.

Nosilac posla: Sektor za zaštitu prirode, monitoring, analizu i izvještavanje

Rok: kraj II kvartala

Koordinator: Lidija Šćepanović (Irena Tadić)

III KVARTAL

1. Izrada Izvještaja o kvalitetu tečnih goriva naftnog porijekla za 2013. godinu

Na osnovu rezultata ispitivanja kvaliteta tečnih goriva naftnog porijekla koje Agenciji za zaštitu životne sredine dostavlja akreditovana laboratorija koja je izvršila ispitivanja, izrađuje se godišnji izvještaj.

Nosilac posla: Sektor za zaštitu prirode, monitoring, analizu i izvještavanje

Rok: kraj III kvartala

Koordinator: Lidija Šćepanović (Gordana Đukanović)

IV KVARTAL

1. Program monitoringa životne sredine Crne Gore za 2015. godinu

Na osnovu člana 32 Zakona o životnoj sredini („Sl. list CG”, br. 48/08), Agencija za zaštitu životne sredine obavezna je da predloži Program monitoringa životne sredine Ministarstvu održivog razvoja i turizma, koji ga predlaže Vladi Crne Gore na usvajanje. Programom monitoringa životne sredine Crne Gore za 2015. godinu definisatiće se lokacije, parametri i učestalost praćenja stanja za sledeće segmente životne sredine:

- Vazduh
- Morski ekosistem
- Zemljište
- Biodiverzitet
- Buka.

Nosilac posla: Sektor za zaštitu prirode, monitoring, analizu i izvještavanje

Rok: IV kvartal

Nadležno radno tijelo: Komisija za ekonomsku politiku i finansijski sistem

Koordinator: Lidija Šćepanović

IZVJEŠTAVANJE PREMA MEĐUNARODNIM ORGANIZACIJAMA

Na osnovu člana 10 Zakona o životnoj sredini („Sl. list CG”, br. 48/08), Agencija za zaštitu životne sredine obavezna je da sarađuje sa međunarodnim organizacijama, kao i da učestvuje u radu profesionalnih mreža Evropske unije. Shodno tome, u 2014. godini od strane Agencije za zaštitu životne sredine realizovaće se sledeće aktivnosti:

II KVARTAL

1. Ažuriranje LRTAP i GHG Inventara za 2012. godinu

Ažuriranje LRTAP i GHG Inventara za 2012. godinu kao obaveza proističu iz Zakona o ratifikaciji Konvencije o promjeni klime, Zakona o ratifikaciji Konvencije o prekograničnom zagađivanju vazduha na velikim udaljenostima, Zakona o ratifikaciji Kyoto Protokola, Zakona o ratifikaciji Protokola uz Konvenciju o prekograničnom zagađivanju vazduha na velikim udaljenostima, Zakona o životnoj sredini i Zakona o zaštiti vazduha.

Unošenje podataka u E2GOV softver i njihova dalja obrada.

Nosilac posla: Sektor za zaštitu prirode, monitoring, analizu i izvještavanje

Rok: kraj II kvartala

Koordinator: Lidija Šćepanović (Irena Tadić)

2. Dostavljanje IIR (Informativni izvještaj o Inventaru emisija prema CLRTAP) kao i odgovarajućih tabela za izvještavanje. Materijal se dostavlja Ministarstvu održivog razvoja i turizma, a oni dalje ka EEA i CLRTAP.

Nosilac posla: Sektor za zaštitu prirode, monitoring, analizu i izvještavanje

Rok: II kvartal

Koordinator: Lidija Šćepanović (Irena Tadić)

III KVARTAL

U okviru EIONET mreže Evropske agencije za životnu sredinu na godišnjem nivou se dostavljaju podaci po tematskim oblastima koji služe u svrhu ocjene stanja životne sredine i izrade izvještaja na regionalnom ili evropskom nivou. Crna Gora kao zemlja saradnik EEA još uvijek nije obavezna da dostavlja podatke, ali u cilju unaprjeđenja saradnje sa EEA, kao i unaprjeđenja sistema izvještavanja, dostavljanje podataka se tumači kao pozitivan aspekt rada Agencije za zaštitu životne sredine.

1. Dostavljanje Izvještaja o kvalitetu vazduha (Monthly and Summer Ozone Exceedances u skladu sa Direktivom 2002/3/EC),

kojim je predviđeno da se u periodu od aprila do septembra dostavljaju podaci o koncentracijama ozona izmjerenim na mjernim stanicama, u odnosu na granične koncentracije praga obavještavanja i upozoravanja - *Monthly Ozone Exceedances* i Dostavljanje Izvještaja na godišnjem nivou - *Summer Ozone Exceedances*.

Nosilac posla: Sektor za zaštitu prirode, monitoring, analizu i izvještavanje

Rok: II i III kvartal (godišnji izvještaj)

Koordinator: Lidija Šćepanović (Gordana Đukanović)

2. Dostavljanje podataka u DEM (Data Exchange Module) bazu

u skladu sa odlukama Evropske komisije: 97/101EC, 2001/752EC, u cilju izrade Izvještaja EEA o kvalitetu vazduha u Evropi. Za potrebe izrade navedenog izvještaja dostavljaju se obrađeni podaci sa mjernih mesta (srednje satne i dnevne koncentracije).

Nosilac posla: Sektor za zaštitu prirode, monitoring, analizu i izvještavanje

Rok: III kvartal

Koordinator: Lidija Šćepanović (Gordana Đukanović)

IV KVARTAL

1. Dostavljanje Izvještaja prema MedPOL-u (UNEP/MAP).

Obavezni godišnji izvještaji prema MedPOL-u, o stanju morskog ekosistema, proističu kao obaveza iz ratifikovane Barselonske konvencije. U 2014. godini planirano je dostavljanje podataka za prethodni period (2013. godinu).

Nosilac posla: Sektor za zaštitu prirode, monitoring, analizu i izvještavanje

Rok: IV kvartal

Koordinator: Lidija Šćepanović (Ivana Bulatović)

2. Izvještaj Evropskoj agenciji za životnu sredinu (EEA) koji sadrži podatke za morski ekosistem.

Nosilac posla: Sektor za zaštitu prirode, monitoring, analizu i izvještavanje

Rok: IV kvartal

Koordinator: Lidija Šćepanović (Ivana Bulatović)

3. Izvještaj Evropskoj agenciji za životnu sredinu (EEA) o kvalitetu vode u rijekama i jezerima

Nosilac posla: Sektor za zaštitu prirode, monitoring, analizu i izvještavanje

Rok: IV kvartal

Koordinator: Lidija Šćepanović i Dragan Asanović (NFP)

KONTINUIRANE AKTIVNOSTI

1. Koordinacija i praćenje realizacije Programa monitoringa životne sredine Crne Gore za 2014. godinu

Shodno članu 34 Zakona o životnoj sredini („Sl. list CG”, br. 48/08), Agencija za zaštitu životne sredine sprovodi monitoring životne sredine angažujući druga pravna lica, putem tenderske procedure, za njegovu realizaciju. Realizacija programa monitoringa zahtijeva stalnu koordinaciju aktivnosti, izvještavanje javnosti i praćenje realizacije tokom godine.

Nosilac posla: Sektor za zaštitu prirode, monitoring, analizu i izvještavanje

Rok: Kontinuirano

Koordinator: Lidija Šćepanović

2. Učešće u realizaciji projekta ADRICOSM Star II

Početak realizacije projekta ADRICOSM Star II (koji predstavlja nastavak projekta ADRICOSM Intermediate finalizovanog u septembru 2013. godine) planiran je za 2014. godinu, a na period od tri godine. Glavne aktivnosti projekta su bazirane na istraživanjima voda obalnog regiona Crne Gore, a zadatak Agencije će biti da te podatke prikuplja, pravilno sortira i čuva u bazi podataka koja je uspostavljena kroz ADRICOSM Intermediate.

Nosilac posla: Sektor za zaštitu prirode, monitoring, analizu i izvještavanje

Rok: Kontinuirano

Subjekti saradnje/partneri: Centro EuroMediterraneo per i Cambiamenti Climatici (CMCC)

Koordinator: Lidija Šćepanović (Ivana Bulatović)

3. Realizacija programa praćenja stanja prirode sa posebnim akcentom na indikatorske vrste i značajne stanišne tipove

Shodno Zakonu o zaštiti prirode („Sl. list CG”, br. 51/08), Agencija za zaštitu životne sredine dužna je da prati stanje i ugroženost stanišnih tipova, brojnost i stanje populacija divljih ptica kao i ostalih indikatorskih vrsta koje ukazuju i omogućuju ocjenu stanja prirode. Stoga, tokom 2014. godine realizovaće se terenske aktivnosti u cilju ispunjavanja navedenih obaveza, a podaci o stanju biodiverziteta biće sastavni dio Informacije o stanju životne sredine za 2014. godinu.

Nosilac posla: Sektor za zaštitu prirode, monitoring, analizu i izvještavanje

Rok: Kontinuirano

Koordinator: Lidija Šćepanović (Milena Bataković)

4. Sakupljanja podataka za ažuriranje LRTAP i GHG Inventara za 2012. godinu

Sakupljanje podataka za ažuriranje LRTAP i GHG Inventara za 2012. godinu kao obaveza proističe iz Zakona o ratifikaciji Konvencije o promjeni klime, Zakona o ratifikaciji Konvencije o prekograničnom zagađivanju vazduha na velikim udaljenostima, Zakona o ratifikaciji Kyoto Protokola, Zakona o ratifikaciji Protokola uz Konvenciju o prekograničnom zagađivanju vazduha na velikim udaljenostima, Zakona o životnoj sredini i Zakona o zaštiti vazduha.

Nosilac posla: Sektor za zaštitu prirode, monitoring, analizu i izvještavanje

Rok: Kontinuirano

Koordinator: Lidija Šćepanović (Irena Tadić)

5. Davanje stručnih mišljenja na zahtjev Sektora za izdavanje dozvola

Shodno Konvenciji o međunarodnom prometu ugroženih vrsta divlje faune i flore – CITES, Zakonu o zaštiti prirode o mogućnosti vršenja naučno-istraživačkog istraživanja komponenti biodiverziteta na teritoriji Crne Gore, Pravilniku o bližem načinu i uslovima sakupljenja korišćenja i prometa nezaštićenih vrsta životinja, biljaka i gljiva koje se koriste u komercijalne svhe i dr., propisano je u procesu izdavanja dozvola dobijanje stručnog mišljenja relevantnih eksperata za određene specifične vrste.

Nosilac posla: Sektor za zaštitu prirode, monitoring, analizu i izvještavanje

Rok: kontinuirano

Koordinator: Lidija Šćepanović

6. Učešće u radu pregovaračkih struktura i priprema materijala za potrebe pregovaračkog postupka za Poglavlje 27 - Životna sredina za oblasti: Zaštita prirode, Klimatske promjene, Vazduh, More i Izvještavanje prema Evropskoj agenciji za životnu sredinu

U okviru pregovaračkog postupka sa Evropskom Komisijom Agencija za zaštitu životne sredine nastaviće da daje značajan doprinos svojim ekspertskim iskustvom i kapacitetima u pred pristupnim pregovorima.

Nosilac posla: Sektor za zaštitu prirode, monitoring, analizu i izvještavanje

Rok: kontinuirano

Koordinator: Lidija Šćepanović

7. Formiranje baza podataka po svim segmentima životne sredine

Shodno Zakonu o životnoj sredini („Sl. list CG”, br. 48/08), Agencija za zaštitu životne sredine dužna je da uspostavi jedinstveni Informacioni sistem čiji će sastavni dio biti baze podataka o stanju svih segmenata životne sredine. Podaci dobijeni realizacijom Programa praćenja stanja životne sredine, redovno će se unositi u jedinstvenu bazu podataka o stanju životne sredine po svim segmentima.

Nosilac posla: Sektor za komunikaciju i vođenje informacionog sistema u saradnji sa Sektorom za zaštitu prirode, monitoring, analizu i izvještavanje

Rok: Kontinuirano

Koordinator: Lidija Šćepanović i Dušan Raspopović

REALIZACIJA PROJEKTNIH AKTIVNOSTI

I KVARTAL

1. Revizija zaštićenog područja prirode Savinska Dubrava – Studija zaštite

Izrada Studije zaštite (Stručne podloge) za ustanovljavanje (reviziju) zaštićenog prirodnog dobra „Savinska Dubrava“ otpočeo je tokom 2013. godine. U predstojećem periodu biće obavljen rad na finalizaciji Studije kao i uspostavljanje granica i režima zaštite na osnovu prirodnih vrijednosti (stručnih nalaza) i planova razvoja Opštine.

Nosilac posla: Sektor za zaštitu prirode, monitoring, analizu i izveštavanje

Rok: januar 2014.

Koordinator: Lidija Šćepanović (Dragan Roganović)

2. Revizija upravljačkih i institucionalnih opcija za zaštićena područja

Aktivnosti podrazumijevaju analizu postojeće upravljačke strukture, praksi iz okruženja u upravljanju područjima, institucionalne nadležnosti i kapacitete, preporuku na bazi analiza više opcija i dobre prakse koja opcija je primjenjiva u Crnoj Gori.

Nosilac posla: Sektor za zaštitu prirode, monitoring, analizu i izveštavanje

Rok: april 2014.

Subjekti saradnje/partneri: UNDP

Koordinator: Lidija Šćepanović

II KVARTAL

1. Realizacija aktivnosti u okviru projekta „Očuvanje i održivo korišćenje biodiverziteta na područjima Prespanskog, Ohridskog i Skadarskog jezera“

U okviru projekta „Očuvanje i održivo korišćenje biodiverziteta na područjima Prespanskog, Ohridskog i Skadarskog jezera“ tokom 2013. godine realizovala se, uz podršku Vlade Njemačke u saradnji sa GIZ kancelarijom u Crnoj Gori, od strane Agencije za zaštitu životne sredine aktivnost „Monitoring flore i faune“ na Skadarskom jezeru. U nastavku aktivnosti izradiće se finalni Izvještaj o rezultatima istraživanja i formirati GIS baza podataka.

Nosilac posla: Sektor za zaštitu prirode, monitoring, analizu i izveštavanje

Rok: jun (tokom 2014.)

Subjekti saradnje/partneri: GIZ

Koordinator: Lidija Šćepanović (Milena Bataković)

2. Studija izvodljivosti i dogovoren plan za uspostavljanje marinskog zaštićenog područja Platamuni

Utvrđivanje bioloških i kulturnih vrijednosti, socijalne, ekološke, ekonomске, institucionalne i političke izvodljivosti uspostavljanja zaštićenog marinskog područja na teritoriji Platamuna.

Nosilac posla: Sektor za zaštitu prirode, monitoring, analizu i izvještavanje

Rok: jul 2014.

Subjekti saradnje/partneri: UNDP

Koordinator: Lidija Šćepanović (Gordana Kasom i Milena Bataković)

3. Revalidacija ekoloških vrijednosti i sistema upravljanja postojećih zaštićenih područja

Razvijanje standardizovanog formata za prikupljanja podataka za pojedinačna zaštićena područja, ponovna procjena važnosti svakog zaštićenog područja sa aspekta zaštite biodiverziteta i potvrđivanje kategorije svakog zaštićenog područja.

Nosilac posla: Sektor za zaštitu prirode, monitoring, analizu i izvještavanje

Rok: jul 2014.

Subjekti saradnje/partneri: UNDP

Koordinator: Lidija Šćepanović (Ruža Ćirović)

Osim navedenih aktivnosti Sektor za zaštitu prirode, monitoring, analizu i izvještavanje nastaviće da vrši brojne aktivnosti koje se odnose na saradnju sa međunarodnim institucijama (UNDP, OSCE, UNECE) i relevantnim nacionalnim institucijama, kako po pitanju dostave i razmjene informacija, tako i jačanja tehničkih i administrativnih kapaciteta i realizaciji tekućih projekata.

Takođe, u sklopu redovnih aktivnosti nastaviće se sa izdavanjem stručnih mišljenja po raznim pitanjima koja se odnose na zaštitu prirode kako je to predviđeno Zakonom o zaštiti prirode, kao i aktivnosti na inventarizaciji značajnih vrsta flore i faune.

SEKTOR ZA IZDAVANJE DOZVOLA

SEKTOR ZA IZDAVANJE DOZVOLA

---

1. Implementacija Plana eliminacije HCFC supstanci koje oštećuju ozonski omotač

Plan eliminacije HCFC supstanci koje oštećuju ozonski omotač pripremila je Agencija za zaštitu životne sredine u saradnji sa UNIDO-om, koji je Vlada Crne Gore usvojila na sjednici održanoj 28. oktobra 2010. god. Plan će se realizovati kroz investicione i neinvesticione aktivnosti u oblasti servisa rashladnih i klima uređaja u Crnoj Gori u periodu od 10 godina. U prvoj fazi Projekta će doći do eliminacije supstanci do 10% do 2015. god, 35% do 2020. god., a u drugoj fazi, od 2020. do 2040. god. će se postići 100 % eliminacija.

U 2014. godini planirane su sljedeće aktivnosti:

- nastavak obuke i sertifikacija servisera;
- obuka za carinske službenike;
- podizanje javne svijesti.

Nosilac posla: Sektor za izdavanje dozvola

Rok: Kontinuirano

Koordinator: Tatjana Boljević

2. Projekat “Uništavanje supstanci supstanci koje oštećuju ozonski omotač (ODS) – Izrada Regionalne strategije za upravljenje i odlaganje ODS otpada u zemljama ECA regiona (Hrvatska, Bosna i Hercegovina i Crna Gora)” je odobren na 69-tom sastanku ExComa 15.-19. april 2013.god. Montreal, Kanada. Cilj projekta je da pokaže da regionalni pristup može biti isplativo rješenje za odlaganje ODS otpada u zemljama ECA regiona, a naročito u zemljama sa niskom potrošnjom ODS. U toku implementacije projekta sakupljeni otpadni ODS i onaj koji će biti sakupljen tokom implementacije projekta će biti izvezen u zemlju koja ima postrojenje za uništavanje otpadnog ODSa. Projektom su planirane sljedeće aktivnosti:

- prikupljanje otpadnih supstanci koje oštećuju ozonski omotač na jednoj lokaciji;
- transport i odlaganje otpadnih supstanci koje oštećuju ozonski omotač u odgovarajućem postrojenju u Evropi koje za to posjeduje dozvolu;
- osnivanje Regionalnog foruma za saradnju koji će olakšati razmjenu informacija između zemalja učesnica Projekt, a samim tim i njegovu implementaciju;
- podizanje svijesti;

- organizovanje obuka u Crnoj Gori u vezi prikupljanja i transporta otpadnih supstanci koje oštećuju ozonski omotač, njihovog označavanja kao i dokumentacije koja je potrebna za internacionalni transport ovih otpadnih supstanci;
- monitoring projektnih aktivnosti.

Pripremni sastanak za početak implementacije Projekta održan je od 9.-11. oktobra 2013.god u Beču, Austrija.

Nosilac posla: Sektor za izdavanje dozvola

Rok: Kontinuirano

Koordinator: Tatjana Boljević

3. Projekat institucionalnog jačanja za implementaciju Montrealskog protokola

U okviru Projekta Institucionalno jačanje, kao dio informisanja javnosti, povodom 16. septembra „Dan zaštite ozonskog omotača“, tokom 2014. godine realizovaće se sljedeće aktivnosti:

- izrada promotivnih materijala,
- organizovanje kreativnih radionica,
- organizovanje edukativnih aktivnosti .

Nosilac posla: Sektor za izdavanje dozvola

Rok: Kontinuirano

Koordinator: Tatjana Boljević

4. Projekat THEMIS mreža

Themis mreža predstavlja regionalnu inicijativu institucija koje se bave implementacijom zakona u oblasti životne sredine (Crna Gora, Srbija, Bosna i Hercegovina, Makedonija, Albanija i Kosovo) uspostavljenu u novembru 2010. godine. Pod okriljem Themis mreže realizuje se projekat „**Upravljanje prirodnim resursima i borba protiv ekološkog kriminala**“ u saradnji sa Regionalnim centrom za životnu sredinu - Budimpešta, uz podršku Austrijske razvojne korporacije.

Aktivnosti planirane za 2014. godinu:

- Nacionalni trening „Održivo upravljanje šumama“ (15.-17. januar, Budva) realizovaće se u saradnji Agencije za zaštitu životne sredine i Regionalnog centra za životnu sredinu - kancelarija u Crnoj Gori. Treningom će biti dat akcenat na proces planiranja u šumarskom sektor, uključujući planove i programe upravljanja šumama kao i procese strateške procjene i procjene uticaja na životnu sredinu.

- Studijska posjeta sjedištu INTERPOL-a (28.-29. januar, Lion) tokom koje će predstavnici Agencije za zaštitu životne sredine biti upoznati sa aktivnostima INTERPOL-a u pogledu ekološkog kriminala.
- Izvršni odbor THEMIS Mreže (mart, Budimpešta) tokom kojeg će biti dat predlog aktivnosti za program rada za 2014. godinu, od strane predstavnika Agencije u skladu sa prioritetima Crne Gore u oblasti životne sredine.

Nosilac posla: Sektor za izdavanje dozvola

Rok: Kontinuirano

Koordinator: Dragan Asanović (Jovana Žarić)

5. Saradnja sa Misijom OSCE-a kroz Projekat - Strateška procjena uticaja na životnu sredinu i procjena uticaja na životnu sredinu – unaprijeđenje sveobuhvatne implementacije u Crnoj Gori

Na osnovu dosadašnje uspješne saradnje i održanog većeg broja radionica, Misija OSCE-a planira da i u 2014. godini, u saradnji sa Ministarstvom održivog razvoja i turizma i Agencijom za zaštitu životne sredine, podrži projekat koji ima za cilj unapredjenje primjene Zakona o Strateškoj i procjeni uticaja na životnu sredinu i Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu i to kroz unapređenje implementacije istih na lokalnom nivou.

Uzimajući u obzir zaključke sa posljednjih radionica sa predstavnicima lokalnih samouprava, održanih u novembru i decembru 2013 god., planirano je da aktivnosti tokom 2014.godini budu bazirane na preporukama usvojenim i predloženim od strane učesnika/ca projekta. Budući da je cilj planiranih radionica unapređenje primjene Zakona o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu i Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu, planirano je da pored predstavnika/ca nadležnih državnih institucija (Agencija za zaštitu životne sredine) i organa lokalne samouprave aktivno učešće, kao predavači, uzmu predstavnici/e Ministarstva održivog razvoja i turizma, konkretno- Direktorat za životnu sredinu i klimatske promjene, Direktorat za planiranje prostora i Direktorat za građevinarstvo.

Aktivnosti planirane za 2014. godinu:

- održavanje trening radionice za predstavnike lokalnih samouprava, a koji se bave implementacijom predmetnih zakona, koja bi za temu imala izradu "studije slučaja" za programski zadatak, odnosno Odluku o izradi strateške procjene uticaja. Imajući u vidu da je ova odluka zakonska obaveza, a da od kvaliteta iste zavisi i budući kvalitet Izvještaja o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu, potrebno je na praktičnom primjeru uraditi Odluku o izradi SPU odnosno programski zadatak. Ovdje je prije svega važna obuka za predstavnike Sekretarijata za planiranje prostora, koji donose odluke za planska dokumenta.

Nosilac posla: Sektor za izdavanje dozvola

Rok: Kontinuirano

Koordinator: Ilija Radović (Tamara Brajović)

**SEKTOR ZA KOMUNIKACIJU I VOĐENJE
INFORMACIONOG SISTEMA**

SEKTOR ZA KOMUNIKACIJU I VOĐENJE INFORMACIONOG SISTEMA

Crna Gora je već odavno prepoznata kao mjesto velikih prirodnih potencijala. Očuvati prirodne resurse, te poboljšati postojeće stanje životne sredine, zaštititi zdravlje i život ljudi, kvalitet ekosistema, očuvati ravnotežu i ekološku stabilnost prirode, racionalnim i adekvatnim korišćenjem prirodnih resursa, uticati na smanjenje zagađenja i ukupnog pritiska na životnu sredinu, obaveze su koje nameće odgovoran odnos prema prirodi i bogatstvu koje nam je povjerenovo.

Upravljati životnom sredinom znači sprovoditi osnovne strateške aktivnosti kojima se definišu planski principi i kriterijumi zaštite, određuju sredstva i definišu pravci razvoja životne sredine.

Savremeni pristup upravljanju životnom sredinom i planiranje razvoja nije moguće bez kvalitetnih, detaljnih i ažuriranih informacija o izvorima zagađivanja, o stanju životne sredine na svim područjima, raspoloživim tehničko-tehnološkim rješenjima, kao i o ekonomskim analizama i pravnoj regulativi.

Imajući u vidu ulogu Agencije, u smislu zaštite i očuvanja prirodnog bogatstva nameće se potreba da Sektor za komunikaciju i vođenje informacionog sistema, u skladu sa komunikacionom strategijom, obezbijedi kvalitetne, pravovremene i pouzdane podatke i informacije.

Stoga, poseban zadatak Sektora za komunikaciju i vođenje informacionog sistema je kreiranje informacionog sistema, koji će biti pouzdan i sveobuhvatan aplikacijski sistem, dostupan kako državnoj upravi, tako i javnosti, dizajniran na način koji omogućava optimalan pristup podacima i informacijama. Informacioni sistem kreiran na ovakav način, svakako će predstavljati dobru platformu u procesu donošenja odluka u oblasti zaštite životne sredine.

Takođe, na osnovu dosadašnjeg iskustva i perspective napretka Crne Gore na putu ka EU, strategija komunikacije ovog Sektora je osmišljena sa ciljem da građane Crne Gore, kao i one van njenih granica, informiše o aktivnostima Agencije usmjerenih u pravcu očuvanja životne sredine, podizanju svijesti o važnosti zaštite životne sredine, poštovanju ekoloških standarda i propisa, uključujući i zahtijeve EU u tom smislu.

Polazeći od uvjerenja da je svijest o značaju zdrave životne sredine jedan od ključnih pokazatelja zrelosti društva, zalažemo se za njeno sistematsko razvijanje, kako uključivanjem obveznih sadržaja iz ove oblasti u školske programe, tako i stalnom medijskom promocijom sa ciljem obrazovanja šire javnosti.

CILJNE GRUPE

Komunikaciona strategija Sektora za komunikaciju i vođenje informacionog sistema, uz najširu javnost predviđa i sljedeće ciljne grupe: državne institucije, lokalnu upravu i javne

institucije, poslovni sektor, civilni sektor, medije, obrazovne institucije, međunarodnu javnost itd.

Ciljne grupe na nacionalnom nivou komunikacije

Ciljne grupe na državnom nivou:

- Vlada
- Državne institucije
- Privredni sektor
- Obrazovne institucije: Univerziteti, fakulteti, srednje škole, osnovne škole i vrtići
- Štampani i elektronski mediji na nacionalnom nivou
- Veliki zagađivači iz privrednog sistema
- Civilni sektor

Ciljne grupe na lokalnom nivou:

- Štampani i elektronski mediji na lokalnom nivou
- Organi lokalne samouprave
- Privredni subjekti na teritoriji lokalne samouprave
- Zdravstvene ustanove
- Javne ustanove i preduzeća
- NVO na lokalnom nivou i sl.

Ciljne grupe na međunarodnom nivou komunikacije

Agencija će i u 2014.god. ostvarivati kvalitetnu saradnju sa sljedećim međunarodnim institucijama: Delegacija EK, UNDP, OEBS, CERN, Ambasada SAD, PROCON, Italijansko ministarstvo za zaštitu životne sredine, zemljišta i mora, itd.

SMJERNICE ZA AFIRMISANJE / JAVNO ZAGOVARANJE KONCEPTA ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE

Predstavljanje koncepta zaštite životne sredine je zahtjevno i specifično, kako zbog složenosti, tako i širine opsega koncepta, velikog broja ključnih učesnika, širokog spektra ciljnih javnosti i partnera. Slijedi nekoliko specifičnih pristupa kojim sugerišemo komunikacionim strategijom u narednom periodu:

Podsticanje javnog dijaloga

Teško je dovoljno naglasiti koliko je razvijanje širokog javnog dijaloga o zaštiti životne sredine važno za dobro komuniciranje ovog razvojnog koncepta. Podsticanjem javnog dijaloga želimo mobilisati, ohrabriti, te obezbijediti široku društvenu participaciju, i na taj način otvoriti prostor da se izgradnja pozitivnih emocija transformiše u promjenu ponašanja najšireg kruga javnih aktera i građana. Pritom, sugeršeći iskren pristup u vođenju javnog dijaloga, jer dosljedna primjena koncepta i ideje o zaštiti životne sredine podrazumijeva i preuzimanje odgovornosti za odluke sa dalekosežnim značajem.

Javni dijalog je potrebno forsirati svim „kanalima” - od tradicionalnih medija, preko web sfere i neposrednih kontakata. Organizacija javnih okruglih stolova, panel diskusija, javnih predavanja i sl., su tradicionalno dobri komunikacioni dijaloški kanali.

Uloga tradicionalnih masovnih medija

Mediji predstavljaju ne samo važnu ciljnu grupu, već i primarne partnere u implementaciji komunikacione strategije.

Stoga će se u narednom periodu težiti realizaciji aktivnosti, kroz partnerstvo, pored redovnih aktivnosti izvještavanja, kreiranju posebnih programske sadržaja koji predstavljaju koncept zaštite životne sredine na interesantan i atraktivan način.

Takva mogućnost je otvorena i za Javni servis RTVCG, kao i privatne medije, što može biti tretirano kao dio njihovog doprinosa konceptu društveno-odgovornog poslovanja i konceptu zaštite životne sredine. U jednom i u drugom slučaju, to bi značilo otvaranje prostora za besplatne informativno/obrazovne programe, što bi značajno smanjilo troškove komunikacionog procesa.

Novi mediji

FACEBOOK, YOUTUBE imaju sve veću popularnost posebno kod mlađe populacije, akadamske zajednice, te inostrane javnosti. Emitovanjem spotova, reklamnih poruka, grupisanjem po određenim temama, stvara se moć uticaja, kao i mogućnost kreiranja javnog mnijenja.

Afirmacija najbolje prakse i primjera

Afirmacija primjera najbolje prakse i sprovođenja koncepta zaštite životne sredine je značajno „oruđe” u sprovođenju pomenutog koncepta. Kako dobre komunikacije nema bez kreativnog pristupa, u 2014.god. predviđeno je i dodjeljivanje godišnjih nagrada za najbolje

primjere afirmacije koncepta zaštite životne sredine. Na ovaj način želimo motivisati postojeći kreativni komunikacioni potencijal društva.

Edukacija

Posljednjih godina međunarodna zajednica mnogim dokumentima i zakonskim aktima stremi ka obavezivanju što većeg broja zemalja na uvođenje edukacije o zaštiti životne sredine na različitim nivoima i sferama vaspitno - obrazovnih sistema, kao mjere preventivnog djelovanja u sve kompleksnijem sistemu zaštite životne sredine. Obrazovanje o zaštiti životne sredine predstavlja složen, specifičan i jedinstven proces, koji ima za cilj obezbjeđivanje sticanja elementarnih pojmoveva i znanja, razvijanje pojedinačne i kolektivne svijesti o očuvanju životne sredine i adekvatne oblike ponašanja.

Naglašeno važan dio u promociji zaštite životne sredine jeste i podizanje svijesti kod mlađe populacije, djece i omladine, o ovom konceptu. Mišljenja smo, da ovaj pristup treba da bude ne samo edukativnog, već i istraživačkog karaktera, što će omogućiti sagledavanje važnosti brige o životnoj sredini na nov način.

U saradnji sa obrazovnim institucijama na svim nivoima (fakultetima, srednjim i osnovnim školama, predškolskim ustanovama) potrebno je inicirati i utemeljiti edukacione formate i promociju novih ideja/istraživačkog duha kod ove ciljne grupe. Pogodan model za afirmaciju ovog pristupa je organizacija kvizova, takmičenja, objavljivanje radova/ideja, i sl. Na ovaj način bi se apostrofirao značaj i uloga mladih naraštaja u zaživljavanju i ostvarivanju koncepta zaštite životne sredine.

OSNOVNI CILJEVI - LISTA PLANIRANIH KOMUNIKACIONIH AKTIVNOSTI ZA 2014.god.

Osnovni ciljevi

Podizanje nivoa informisanosti javnosti Crne Gore o značaju zaštite životne sredine, stanju životne sredine, ulozi i značaju Agencije, njenim aktivnostima i postignutim rezultatima, rad na obezbjeđivanju najvećeg stepena podrške za sprovođenje zakona iz oblasti zaštite životne sredine, aktivnosti usmjerene u cilju podizanja ekološke svijesti građana, te pružanje informacija o savremenim svjetskim trendovima iz oblasti zaštite životne sredine.

Lista planiranih komunikacionih aktivnosti

<i>Promocija Agencije za zaštitu životne sredine</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ <i>Redovno informisanje javnosti o aktivnostima i projektima agencije;</i> ✓ <i>Obilježavanje ekoloških datuma.</i>
<i>Edukativni programi - posebno koncipirani za određene ciljne grupe - ukazivanje na značaj</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ <i>Organizovanje edukativnih programa za djecu predškolskog uzrasta, učenike osnovnih i</i>

<p><i>očuvanja životne sredine i aktuelne ekološke probleme, imajući u vidu aktivnosti i nadležnosti Agencije</i></p>	<p>✓ <i>srednjih škola, kao i studenata; Organizovanje edukativnih programa u cilju podrške i građenja nove kulture, obrazovanja, vaspitanja i odnosa u smislu koncepta zaštite životne sredine.</i></p>
<p>Namjenske informativne publikacije, plakati, brošure i drugi načini vizuelne podrške komunikacije sa ciljnim grupama</p>	<p>✓ <i>Brošure edukativne tematike u skladu sa predstojećim ekološkim datumima, aktuelnim ekološkim problemima, ekološkim akcijama i projektima agencije;</i> ✓ <i>Informativne publikacije koje promovišu važnost obrazovanja o zaštiti životne sredine u cilju povećanja nivoa razumijevanja problema od strane javnosti i pobuđivanja interesa za pitanja životne sredine.</i></p>
<p>Okrugli stolovi, debate, konferencije, predavanja i drugi načini direktnе komunikacije sa ciljnim grupama</p>	<p>✓ <i>Upoznavanje ciljnih grupa sa nadležnostima i odgovornostima, kao i određenim procedurama u cilju uspostavljanja adekvatne saradnje;</i> ✓ <i>Podizanje nivoa opšte i stručne informisanosti pojedinaca i struktura unutar akademskog, privrednog i civilnog sektora o radu i nadležnostima Agencije, značaju očuvanja životne sredine, intersektorskoj saradnji i sl.;</i> ✓ <i>Informisanje i komunikacija sa subjektima koji utiču na kreiranje javnog mnjenja o zaštiti životne sredine i njihovo međusobno povezivanje;</i> ✓ <i>Upoznavanje sistema državne uprave, lokalne samouprave, civilnog sektora o značaju oblasti zaštite životne sredine u procesu evropskih integracija;</i> ✓ <i>Upoznavanje međunarodne javnosti o stanju i zaštiti životne sredine u Crnoj Gori.</i></p>
<p>Web sajt Agencije</p>	<p>✓ <i>Osmišljavanje sadržaja Web stranice - kontinuirano ažuriranje postojećih i uvođenje novih rubrika.</i></p>
<p>Saradnja sa lokalnim samoupravama i relevantnim institucijama</p>	<p>✓ <i>Kontinuirana saradnja u cilju prikupljanja podataka za potrebe informacionog sistema Agencije;</i> ✓ <i>Pružanje podrške konkretnim aktivnostima na nivou lokalnih zajednica.</i></p>
<p>Ekološke akcije</p>	<p>✓ <i>Osmišljavanje, organizacija i realizacija ekoloških akcija (npr. čišćenja i pošumljavanja) na ugroženim lokacijama na teritoriji Crne Gore.</i></p>

<p>Saradnja sa medijima</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ <i>Kontinuirano obavještavanje o radu Agencije, kao i o stanju životne sredine u Crnoj Gori;</i> ✓ <i>Informisanje i podizanje nivoa svijesti građana Crne Gore o potrebi očuvanja životne sredine i njihovoj ulozi u tom procesu, kao i podsticanje interesovanja i potreba građana da postanu aktivni učesnici u tom procesu;</i> ✓ <i>Informisanje građana o štetnosti i negativnim posljedicama određenih materija po životnu sredinu, a samim tim i na njihovo zdravlje;</i> ✓ <i>Isticanje prednosti života u zdravoj sredini.</i>
------------------------------------	---

Nosilac posla: Sektor za komunikaciju i vođenje informacionog sistema / Valentina Aranđelović, Bojan Bašanović,

Rok: kontinuirano tokom 2014.god.

Koordinator: Dušan Raspopović

PRIKUPLJANJE PODATAKA

Uspješna razmjena podataka i informacija o životnoj sredini između pružaoca informacija i korisnika tijesno je povezana sa funkcionisanjem među-institucionalne saradnje koja obezbjeđuje relevantnu administrativnu, pravnu, finansijsku i metodološku podršku za prikupljanje i organizaciju podataka.

Prikupljanje podataka u okviru sektora:

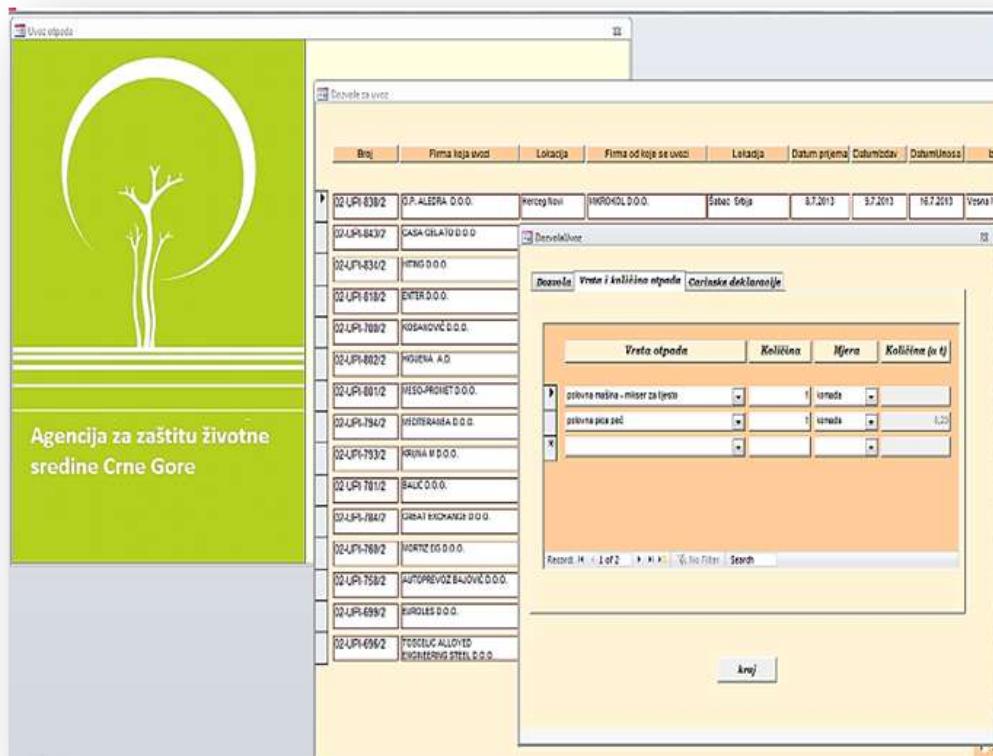
- Za potrebe Integralnog katastra zagađivača, koji po Zakonu o životnoj sredini, vodi Agencija za zaštitu životne sredine, na osnovu lokalnih katastara zagađivača životne sredine (koje vode jedinice lokalne samouprave), nadležni organi lokalnih samouprava dostavljaju iste Agenciji najkasnije do 30. aprila tekuće, za prethodnu godinu;
- Katastar zagađivača životne sredine sadrži podatke o izvorima, vrsti, količini, načinu i mjestu ispuštanja, prenosa i odlaganja zagađujućih materija i otpada u životnu sredinu.
- Prikupljanje Godišnjih izvještaja o komunalnom otpadu od strane lokalnih samouprava;
- Prikupljanje podataka (Katastara lovišta) od strane lovačkih organizacija u Crnoj Gori, shodno članu 32. Zakona o divljači i lovstvu. Katastar lovišta sadrži podatke o granici lovišta na terenu, površini i strukturi površina lovišta, vrsti divljači i njenom brojnom stanju i lovnim objektima u lovištu.
- Tokom 2014.god. nastaviće kontinuitet aktivnog učešća u radu Koordinacionog tijela za društvenu odgovornost.

BAZA PODATAKA

U Agenciji za zaštitu životne sredine, u okviru Sektora za komunikaciju i vođenje informacionog sistema, kreirana je **Baza podataka koja sadrži informacije o svim izdatim dozvolama od početka rada Agencije.**

Ova Baza podataka se svakodnevno ažurira novim podacima i nadograđuje u skladu sa potrebama Agencije.

Postojeća **aplikacija za vođenje Evidencije izdatih dozvola** se modifikuje i nadograđuje novim sadržajima (otvaranjem nove izvještajne godine; u slučaju pojave novog tipa dozvole; u slučaju potrebe za nekim specifičnim izvještajem).

Nosilac posla: Sektor za komunikaciju i vođenje informacionog sistema / Helena Đurović

Rok: kontinuirano tokom 2014.god.

Koordinator: Dušan Raspopović

Takođe, razvijena je **aplikacija** u cilju što kvalitetnijeg vođenja **Evidencije o ozračenosti lica** koja su pri radu izložena dejstvu ionizujućih zračenja, za čije je vođenje zaduženo Odjeljenje za zaštitu od ionizujućih zračenja i radiacionu sigurnost.

Aplikacija pruža informacije o :

- ustanovama u kojima se koriste izvori ionizujućeg zračenja,
- licima u tim ustanovama koja su pri radu izložena dejstvu ionizujućih zračenja,
- dozama ionizujućeg zračenja koje su ta lica primila sa posebnim osvrtom na to da li je došlo do prekoračenja dozvoljene vrijednosti.

Tokom 2014.god. nastaviće se sa radom na održavanju i nadogradnji **aplikacije za vođenje Evidencije o ozračenosti lica koja su pri radu izložena dejstvu ionizujućih zračenja**.

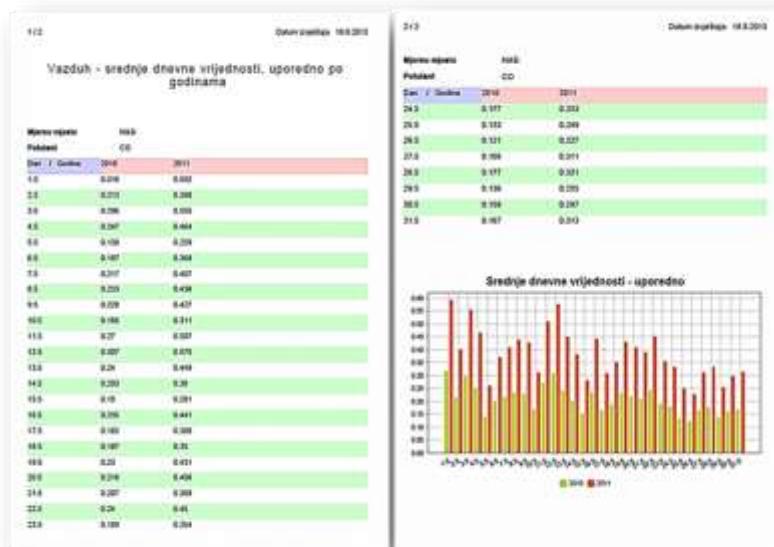
Nosilac posla: Sektor za komunikaciju i vođenje informacionog sistema / Helena Đurović

Rok: kontinuirano tokom 2014.god.

Koordinator: Dušan Raspopović

U okviru **Rješenja za izvještavanje o stanju životne sredine** formirana je baza podataka, razvijeni su moduli za import podataka, aplikacija za upravljanje šifarskim sistemom, kao i model za izvještavanje. Modul za izveštavanje omogućava kreiranje specifičnih izveštaja uz mogućnosti fleksibilne selekcije svih relevantnih atributa, uporednu analizu izmjerениh vrijednosti izabranih parametara po mjernim mjestima i godinama što će, kada baza bude popunjena potrebnom količinom podataka, olakšati dobijanje trendova.

Sistem se održava importom podataka mjerenja u predefinisanoj formi kao i ažuriranjem šifrarnika, i nadograđuje kreiranjem specifičnih izveštaja u modulu predviđenom za to.

- ❖ **EPA Water Database** je rezultat Adricosm Intermediate projekta, koji je realizovan od strane CMCC (Centro Euro–Mediterraneo sui Cambiamenti Climatici), Bologna, Italy. U okviru ovog projekta razvijena je i implementirana baza podataka za smještanje, upravljanje, analizu i vizuelizaciju podataka dobijenih monitoringom voda rijeka, jezera, podzemnih voda, priobalnih voda, kao i voda za kupanje. Administracija ove baze podataka podrazumjeva import podataka u bazu, korišćenjem za to razvijenog alata kao i upravljanje podacima.

Nosilac posla: Sektor za komunikaciju i vođenje informacionog sistema / Helena Đurović, Radomir Simović

Rok: kontinuirano tokom 2014.god.

Koordinator: Dušan Raspopović

- ❖ **Mapiranje flore i faune na području Skadarskog jezera** u okviru projekta „Očuvanje i održivo korišćenje biodiverziteta na područjima Prespanskog, Ohridskog i Skadarskog jezera - CSBL“.

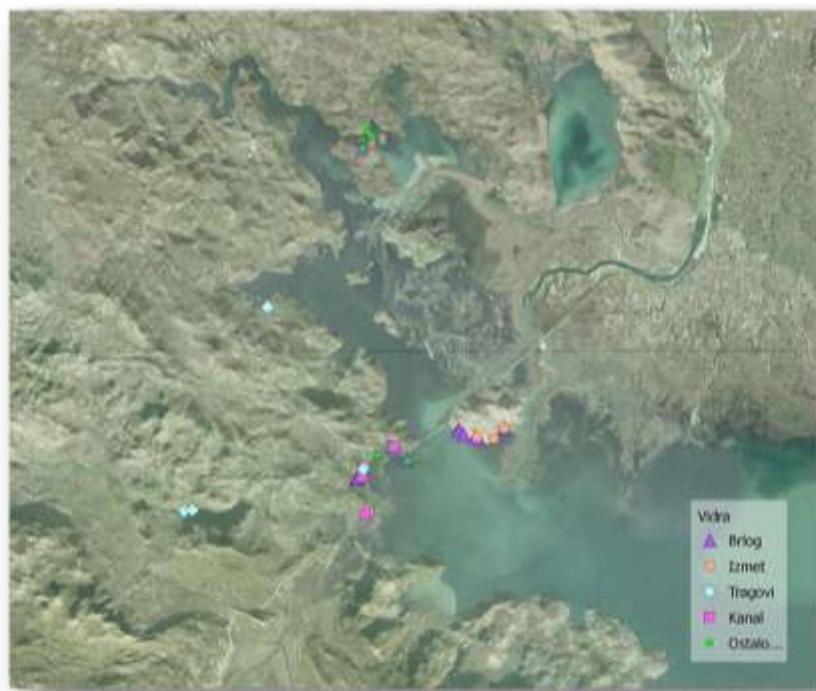
Naime, ovim projektom je predviđeno da se podaci dobijeni sprovođenjem monitoringa flore i faune na području Skadarskog jezera prostorno prikažu pomoću GIS softvera.

Ovdje treba napomenuti da je za potrebe realizacije ovog segmenta projekta ostvarena saradnja sa Upravom za nekretnine u cilju dobijanja prava za pristup njihovom Geoportalu i korišćenje servisa za pristup digitalnim ortofoto snimcima.

Nosilac posla: Sektor za komunikaciju i vođenje informacionog sistema / Helena Đurović

Rok: kontinuirano tokom 2014.god.

Koordinator: Dušan Raspopović

IT PODRŠKA

U Sektoru za komunikaciju i vođenje informacionog sistema svakodnevno se obavljaju poslovi održavanja hardvera i softvera, praćenja rada cijelokupnog informacionog sistema, kao i poslovi unapređenja i prilagođavanja nove opreme prema potrebama Agencije.

Obaveza kreiranja savremenog informacionog sistema kao i nesmetanog rada Agencije vezanog za IT podršku podrazumijeva niz aktivnosti :

- održavanje softvera i hardvera;
- sistemsku i komunikacionu podršku;
- uspostavljanje i održavanje računarske mreže sa elementima zaštite;
- definisanje programske opreme i njeno generisanje i modifikacija;
- kontrolu svih postupaka vezanih za sigurnost, zaštitu i tajnost podataka;
- kreiranje i održavanje datoteka;
- izradu, razradu i realizaciju aplikacija, projektovanje i izgradnju baza podataka i njihovo održavanje;
- održavanje, razvoj i ažuriranje web sajta Agencije;
- kontrolu i praćenje uslova u kojima sistem radi.

RAZVOJ WEB SAJTA

Web sajt Agencije za zaštitu životne sredine je centralno mjesto na kome se objavljaju svi ambijentalni podaci koje Agencija prikuplja. Sektor za komunikaciju i vođenje informacionog sistema je odgovoran za održavanje i unos podataka na Web stranici. Zbog svoje specifične namjene Web sajt Agencije se svakodnevno ažurira i dopunjava novim sadržajima.

Prikupljeni podaci o stanju životne sredine kao i razni izvještaji i podaci su javno dostupni putem Web stranice, što znači da se podaci koji se nalaze u centralnoj bazi prenose i prezentuju na istoj.

U toku 2013. god. sajt je unaprijeđen novom verzijom tehnike u kojoj je kreiran, a posjeta se značajno povećala.

Od ove godine na sajtu se može naći i aplikacija Monitoring kvaliteta vazduha u Crnoj Gori. Aplikacija se nalazi na stranici <http://www.epa.org.me/vazduh/> i na njoj se mogu naći satne vrijednosti kvaliteta vazduha sa sedam stanica, sa grafičkim prikazom i prikazom lokacija stanica, kao i arhivom dosadašnjih podataka kvaliteta vazduha i pratećom regulativom.

Takođe, na sajtu je kreirana konekcija sa aplikacijom Clean green, koja je namijenjena interaktivnoj komunikaciji sa građanima, a sa ciljem prijavljivanja nelegalnih smetlišta, sa njihovom preciznim koordinatama lokacije i mogućnošću slanja slike sa terena. Aplikacija je urađena sa NVO Ozon, a pod pokroviteljstvom UNDP-a.

Nosilac posla: Sektor za komunikaciju i vođenje informacionog sistema / Adnan Đečević

Rok: kontinuirano tokom 2014.god.

Koordinator: Dušan Raspopović

INFORMACIONI SISTEM

Upravljanje kvalitetom životne sredine je složen multidisciplinaran zadatak čiju stratešku osnovu sačinjavaju principi održivog, urbanog razvoja koji može biti uspješno ostvaren ukoliko postoji dobro organizovan informacioni sistem o životnoj sredini. Informacioni sistemi koji se koriste za potrebe planiranja i zaštiti životne sredine imaju manje ili više naglašen upravljački karakter.

Izrada informacionog sistema u Agenciji za zaštitu životne sredine otpočela je sa projektom „**Izrada dizajna Informacionog sistema životne sredine**“ koji je finansiran od strane kancelarije UNDP-a u Crnoj Gori. Započet 2012. godine, a završen u 2013. godini.

Projekat uspostavljanja Informacionog sistema životne sredine trebao je da otpočne u 2013.godini, ali je zbog pada tendera odložen za 2014.god. i biće finansiran iz sredstava IPA fondova.

Osnovni cilj uspostavljanja IS zaštite životne sredine je obezbjeđivanje pouzdanih i pravovremenih informacija o stanju životne sredine neophodnih za efikasno sprovođenje politike zaštite životne sredine.

IS zaštite životne sredine predstavlja jedinstven sistem za obuhvat, obradu / transformaciju i prezentaciju podataka. Takođe, IS mora omogućiti prikaz statistički obrađenih podataka na različitim nivoima agregiranja, u zavisnosti od toga kome su podaci namijenjeni.

Većina podataka koji će biti predmet obrade i publikovanja imaju prostornu komponentu, stoga se postavlja zahtjev za efikasnim upravljanjem prostornim podacima u oblasti životne sredine, tj. za razvojem infrastrukture prostornih podataka koja će omogućiti brz i jednostavan pristup prostornim podacima , što se i očekuje od IS životne sredine.

Uspostavljanje Informacionog sistema zaštite životne sredine podrazumijeva zahtijevna softverska rješenja, kroz koja bi bila razvijena i određena metodologija prikupljanja podataka, formirane baze podataka, kao i izgrađeni tehnički i kadrovski kapaciteti, što predstavlja preduslov dobrog upravljanja životnom sredinom u cjelini, kao i uspješnog izvještavanja nacionalnih i relevantnih međunarodnih institucija. Informacioni sistem će omogućiti i efikasnije izvještavanje prema EIONET mreži (European Environment Information and Observation Network).

Nosilac posla: Sektor za komunikaciju i vođenje informacionog sistema / Radomir Simović

Rok: kontinuirano tokom 2014.god.

Koordinator: Dušan Raspopović

**ODJELJENJE ZA ZAŠTITU OD JONIZUJUĆEG ZRAČENJA I
RADIJACIONU SIGURNOST**

ODJELJENJE ZA ZAŠTITU OD JONIZUJUĆEG ZRAČENJA I RADIJACIONU SIGURNOST

Izdavanje dozvola u 2014. godini

Izdavanje dozvola za proizvodnju, promet i korišćenje izvora ionizujućih zračenja i radioaktivnih materijala je jedna od glavnih obaveza Odjeljenja za zaštitu od ionizujućeg zračenja i radiacionu sigurnost koja je definisana članom 9 Zakona o zaštiti od ionizujućeg zračenja i radijacionoj sigurnosti („Službeni list Crne Gore”, broj 56/09).

Učešće u radu komisije za ispunjenost uslova za izdavanje dozvola za obavljanje radijacione djelatnosti je takođe jedna od aktivnosti koje sprovode službenici ovog odjeljenja u procesu izdavanja dozvola.

Sami broj dozvola kao i komisija za 2014. godinu nije moguće predvidjeti ali svakako se može konstatovati da će kao i u prethodnim godinama izdavanje dozvola prednjačiti u odnosu na ostale aktivnosti ovog odjeljenja.

Takodje je važno napomenuti da će se i tokom 2014. godine redovno ažurirati RAIS baza podataka o izvorima ionizujućeg zračenja i korisnicima tih izvora, radioaktivnim materijalima, o radioaktivnom otpadu kao i baza o profesionalno izloženim licima.

Nosilac posla: Odjeljenje za zaštitu od ionizujućih zračenja i radijacionu sigurnost

Rok: 2014. godina

Koordinator: Slavko Radonjić (Ivanović Zoran, Nebojša Đilas, Stanislava Lazarević)

Monitoring radioaktivnosti u životnoj sredini u 2014. godini

Shodno članu 9 Zakona o zaštiti od ionizujućeg zračenja i radijacionoj sigurnosti („Službeni list Crne Gore”, broj 56/09), Agencija za zaštitu životne sredine priprema godišnji Predlog programa sistematskog ispitivanja radioaktivnosti u životnoj sredini, koji na predlog Ministarstva održivog razvoja i turizma, usvaja Vlada Crne Gore. Program sistematskog ispitivanja radioaktivnosti u životnoj sredini, koji se sprovodi od 1999. godine, vrši se radi utvrđivanja prisustva radionuklida u životnoj sredini i procjene nivoa izlaganja stanovništva ionizujućem zračenju i to u normalnim uslovima, i u slučaju sumnje na radijacioni udes i u toku radijacionog udesa.

Sistematsko ispitivanje radionuklida vrši se u: vazduhu, zemljištu, riječama, jezerima i moru, čvrstim i tečnim padavinama, građevinskom materijalu, vodi za piće, životnim namirnicama i

stočnoj hrani, predmetima opšte upotrebe. Osim toga mjeri se i jačina apsorbovane doze γ zračenja u vazduhu i vrši se ispitivanje nivoa izlaganja radonu u boravišnim prostorijama.

Agencija za zaštitu životne sredine će u toku 2014. godine definisati Plan programa monitoringa za 2015. god. i pripremiti Izvještaj o monitoringu radioaktivnosti u životnoj sredini Crne Gore sa procjenom radiološkog opterećenja stanovništva za 2013. Godinu.

Program monitoring radioaktivnosti na godišnjem nivou za potrebe Agencije za zaštitu životne sredine realizuju institucije izabrane putem tenderske procedure.

Izrada ova dva dokumenta planirana je u različitim kvartalima i to:

Izvještaj o monitoringu radioaktivnosti u životnoj sredini Crne Gore za 2013. godinu

Nosilac posla: Odjeljenje za zaštitu od jonizujućih zračenja i radijacionu sigurnost

Koordinator: Slavko Radonjić (Nataša Bjelica)

Rok: Prvi kvartal 2014. godine

Priprema Programa sistematskog ispitivanja radioaktivnosti u životnoj sredini za 2015. godinu

Nosilac posla: Odjeljenje za zaštitu od jonizujućih zračenja i radijacionu sigurnost

Koordinator: Slavko Radonjić (Nataša Bjelica, Stanislava Lazarević)

Rok: Četvrti kvartal 2014. godine

Planirana saradnja sa Međunarodnom agencijom za atomsku energiju (IAEA) u 2014. godini

Nacionalni projekti

Agencija za zaštitu životne sredine zajedno sa Ministarstvom održivog razvoja i turizma je nosilac nacionalnog projekta **MNE 9003 „Podrška razvoju regulatorne infrastrukture faza II – (Supporting Development of Regulatory Infrastructure”** Cilj ovog projekta je da se doprinese razvoju i unapređenju regulatorne infrasstrukture kroz sprovođenje zakona, propisa i postupaka, kao i poboljšanje znanja i iskustava nadležnih tijela u oblasti zaštite od zračenja i radijacione sigurnosti.

Za 2014. godinu ovim projektom su planirane sl. aktivnosti koje su vezane za Odjeljenje za zaštitu od ionizujućeg zračenja a to su :

1. Naučna posjeta koja će omogućiti unaprjeđenje procesa definisanja procedura za autorizacije industrijskih aplikacija izvora ionizujućih zračenja kroz sagledavanje praksi drugih zemalja,
2. Ekspertska misija Međunarodne agencije za atomsku energiju će u toku 2014. godine boraviti u našem Odjeljenju i imaće za cilj verifikaciju nacrta prethodno navedenih definisanih procedura,
3. Službenici Odjeljenja će imati mogućnost da kroz ovaj projekat dobiju opremu za koju smatraju da im može omogućiti kvalitetnije obavljanje aktivnosti koji su u njihovoj nadležnosti,
4. Ekspertska misija Međunarodne agencije za atomsku energiju će u toku 2014. godine boraviti u našem Odjeljenju i imaće za cilj verifikaciju nacrta procedura koje su definisane u 2013. godini a odnose se na proces autorizacije korišćenja izvora ionizujućih zračenja na nuklearnoj medicini, radioterapiji i brahiterapiji.

Važno je naglasiti da će ove procedure ustvari predstavljati, između ostalog, i veliki dio stručnih osnova budućih pravilnika koji regulišu oblast zaštite od ionizujućih zračenja.

Nosilac posla: Odjeljenje za zaštitu od ionizujućih zračenja i radijacionu sigurnost

Rok: 2014. godina

Koordinator: Slavko Radonjić (Nataša Bjelica)

U okviru saradnje sa IAEA nadležne institucije (Agencija za zaštitu životne sredine, Ministarsvo održivog razvoja i turizma kao i Crnogorska Akademija nauka i umjetnosti) su odlučile da za novi ciklus tehničke saradnje 2013/2014 kandiduju projekat **“Mapiranje radona u Crnoj Gori i unaprjeđenje nacionalnog sistema zaštite od radona”**. Ovaj projekat, recenziran je od strane Sekretarijata IAEA, koji je projektu dao visoki prioritet u okviru ciklusa tehničke saradnje 2014.-2015.

U toku 2014. godine trebalo bi da se krene sa procesom realizacijom projekta kroz koje će naše Odjeljenje takodje realizovati određeni broj aktivnosti. Obzirom da realizacija ovog projekta zavisi dijelom i od sredstava koje treba da donira država Crna Gora i da su ona još uvijek neizvjesna, neizvjesna je i dinamika realizacije naših aktivnosti definisanih projektom.

Inače, u 2014.godini glavna aktivnost ovog projekta trebalo bi da bude definisanje stručnog nacionalnog tima koji će između ostalog u toku jesenjih mjeseci 2014.godine postaviti detektore radona u sjevernom dijelu Crne Gore u prethodno odabranim oblastima i nakon tri mjeseca eksponiranja izvršiće njihovo uklanjanje kao i slanje u referntne institucije na očitavanje. Takodje realizovaće se analiza i obrada prvih rezultata očitavanja.

Takodje, u prvom tromjesečju naredne godine ovim projektom predviđena je jedna naučna posjeta za rukovodioca projekta i jednog od članova nacionalnog ekspertskeg tima zemlji koja već ima definisanu radonsku mapu i nacionalnu strategiju za zaštitu stanovništva od gasa radona.

Nosilac posla: Odjeljenje za zaštitu od ionizujućih zračenja i radijacionu sigurnost

Rok: 2014. godina

Koordinator: Slavko Radonjić (Nataša Bjelica)

Međunarodni projekat

Agencija za zaštitu životne sredine je veoma aktivan učesnik projekta INT 9176 „**Jačanje kontrole iskorišćenih zatvorenih radioaktivnih izvora u Mediteranu**“ („Strengthening Cradle-to-Grave Control of Disused Sealed Radioactive Sources in the Mediterranean Region“), koji finansira Međunarodna agencija za atomsku energiju i Evropska komisija u iznosu od 4.300.000 eura. U svojstvu menadžera projekta predstavnik Ministarstva vrši koordinaciju na nacionalnom nivou i predlaže aktivnosti koje su za Crnu Goru važne a odnose se na upravljanje iskorišćenim zatvorenim radioaktivnim izvorima.

S tim u vezi na koordinacionom sastanku koji je održan u Beču 21.-24.10. 2013. godine prihvaćeno je šest predloženih aktivnosti za Crnu Goru i to:

- Revizija strategije i akcionog plana i izrada politike u skladu sa direktivom o radioaktivnom otpadu (II Q 2014);
- Nacionalna radionica ORPHAN SEARCH TEAM (16-20. 06. 2014. godine, uključeni imaoци izvora, firmi koji se bave otkupom i izvozom otpadnog metala, nadležne institucije); regionalna radionica o kondicioniranju radioaktivnih iskorišćenih zatvorenih izvora (23-27.06.2014);
- Analiza postojećeg Zakona o zaštiti od ionizujućeg zračenja i radijacione sigurnosti, njegovi nedostaci, analiza pravilnika vezano za iskorišćene zatvorene radioaktivne izvore zračenja (DSRS) u skladu sa novim predlogom direktive BSS EU i Kodeksom ponašanja 01.-05.09.2014. godine;
- Dvije aktivnosti u trećem kvartalu 2014. godine vezano za transport radioaktivnih materijala (usklađenost sa direktivom Savjeta 122/2003 (HASS direktivom), EU uredbom, i novom BSS EU direktivom).

Nosilac posla: Odjeljenje za zaštitu od ionizujućih zračenja i radiacionu sigurnost

Rok: 2014. godina

Koordinator: Slavko Radonjić (Nataša Bjelica)

Regionalni projekti

Odjeljenje za zaštitu od ionizujućeg zračenja i radiacionu sigurnost je iskazalo interesovanje za sljedeće Regionalne projekte koje će Međunarodna agencija za atomsku energiju implementirati u narednom projektnom ciklusu 2014-2015, a koji sa realizacijom počinje 01.01. 2014. godine:

- 1. RER 9111 Uspostavljanje Održive Nacionalne Regulatorne Infrastrukture Nuklearne i Radijacijske sigurnosi- Establishing a Sustainable National Regulatory Infrastructure for Nuclear and Radiation Safety**
- 2. RER 9127 Uspostavljanje Poboljšanja Pristupa Kontrole Izlaganja Javnosti Radonu - Establishing Enhanced Approaches to the Control of Public Exposure to Radon**
- 3. RER 9128 Jačanje Nacionalnih Kapaciteta za Radiološku Zaštitu Radnika na Radu i Profesionalno Izloženih Lica- Strengthening National Capabilities for Radiological Protection of Workers and Occupational Exposure Control**
- 4. RER 9130 Jačanje i Harmonizacija Nacionalnih Kapaciteta za Odgovor na Nuklearne i Radiološke Vanredne Situacije- Strengthening and Harmonizing National Capabilities for Response to Nuclear and Radiological Emergencies**
- 5. RER 9109 Jačanje Obrazovanja i Infrastructure za Obuku i Izgradnjui Nadležnosti u Radijacionoj Sigurnosti- Strengthening Education and Training Infrastructures and Building Competence in Radiation Safety**
- 6. RER 9132 Jačanje Tehničkih Sposobnosti Zemlje Članice u Zaštiti od Zračenja u Medicini- Strengthening Member State Technical Capabilities in Medical Radiation Protection**
- 7. RER 6028 Uspostavljanje Kontrole Kvaliteta u Rentgen Dijagnostici- Establishing Quality Assurance/Quality Control in X-Ray Diagnostics**
- 8. RER 9107 Jačanje Sposobnosti Upravljanja Radioaktivnim Otpadom- Strengthening Radioactive Waste Management Capabilities**
- 9. RER 1013 Podrška Upravljanja Kvalitetom Vazduha(faza II)-Supporting Air Quality Management (Phase II)**
- 10. RER 9120 Podrška Realizacije Dekomisije za Objekte koji koriste Radioaktivni Materijal -Supporting Decommissioning Implementation for Facilities Using Radioactive Material**
- 11. RER 9121 Podrška Programa Sanacije Životne Sredine-Supporting Environmental Remediation Programmes**
- 12. RER 0040 Podrška Održivosti Programa Aktivnosti-Supporting Sustainability of Programme Activities**
- 13. RER0037 Podrška Pregleda Programa i Planiranje-Supporting Programme Review and Planning**

Zaposleni u Odjeljenju za zaštitu od ionizujućeg zračenja i radijacionu sigurnost će aktivno užeti učešće u ovim projektima kroz različite trening kurseve, radionice i sastanke.

Nosilac posla: Odjeljenje za zaštitu od ionizujućih zračenja i radijacionu sigurnost
Koordinator: Slavko Radonjić

**ODJELJENJE ZA PRIMJENU I PRAĆENJE
ARHUSKE KONVENCIJE – ARHUS CENTAR
PODGORICA**

ODJELJENJE ZA PRIMJENU I PRAĆENJE ARHUSKE KONVENCIJE – ARHUS CENTAR PODGORICA

UVOD

Program rada Arhus centra Podgorica za 2014.godinu sadrži dva dijela:

- Tematski dio
- Kontinuirane aktivnosti

I KVARTAL

1. Javna rasprava o Predlogu drugog nacionalnog izvještaja o sproveođenju Arhuske konvencije

Nosilac posla: Arhus centar Podgorica

Rok: I kvartal

Subjekti saradnje/partneri: Ministarstvo održivog razvoja i turizma, Ekološki pokret "Ozon"/Arhus centar Nikšić, OEBS Misija u Crnoj Gori, mediji

Koordinator: Nikola Golubović (Ivan Stanišić)

2. Okrugli sto na temu: „Uticaj izgradnje II bloka TE „Pljevlja” na životnu sredinu”

Nosilac posla: Arhus centar Podgorica

Rok: I kvartal, mjesto održavanja: Pljevlja

Subjekti saradnje/partneri: Ministarstvo održivog razvoja i turizma, Ekološki pokret "Ozon"/Arhus centar Nikšić, NVO "Breznica", OEBS Misija u Crnoj Gori, mediji

Koordinator: Nikola Golubović (Ivan Stanišić)

II KVARTAL

3. Javne tribine, na temu: „Povecanje interesovanja javnosti za kvalitet vazduha-problemi i predlozi za unaprjeđenje”

Nosilac posla: Arhus centar Podgorica

Rok: II i III kvartal, mjesto održavanja: Nikšić, Podgorica, Pljevlja

Subjekti saradnje/partneri: Ekološki pokret "Ozon"/Arhus centar Nikšić, OEBS Misija u Crnoj Gori, mediji

Koordinator: Nikola Golubović (Ivan Stanišić)

4. Izrada baze podataka o baznim stanicama mobilne telefonije, po opštinama i lokacijama

Nosilac posla: Arhus centar Podgorica

Rok: II kvartal

Subjekti saradnje/partneri: Ekološki pokret „Ozon”/Arhus centar Nikšić, mobilni operateri, OEBS Misija u Crnoj Gori, mediji

Koordinator: Nikola Golubović (Ivan Stanišić)

5. Okrugli sto na temu: „Primjena glave XXV Krivičnog zakonika Crne Gore-krivična djela protiv životne sredine i uređenja prostora”

Nosilac posla: Arhus centar Podgorica

Rok: II kvartal

Subjekti saradnje/partneri: Ministarstvo pravde, Ekološki pokret „Ozon”/Arhus centar Nikšić, OEBS Misija u Crnoj Gori, mediji

Koordinator: Nikola Golubović (Ivan Stanišić)

III KVARTAL

6. Trening seminari posvećeni I i II stubu Arhuske konvencije

Nosilac posla: Arhus centar Berane

Rok: III kvartal, mjesto održavanja: opštine na sjeveru Crne Gore

Subjekti saradnje/partneri: Ekološki pokret „Ozon”/Arhus centar Nikšić, lokalne uprave, NVO sa sjevera, OEBS Misija u Crnoj Gori, mediji

Koordinator: Mervana Hadrović

7. Obrazovanje Savjeta Arhus centara Crne Gore

Nosilac posla: Arhus centar Podgorica

Rok: III kvartal

Subjekti saradnje/partneri: Ministarstvo održivog razvoja i turizma, Ministarstvo pravde, Ekološki pokret „Ozon”/Arhus centar Nikšić, Advokatska komora, univerzitet, lokalne uprave, NVO, OEBS Misija u Crnoj Gori, mediji

Koordinator: Nikola Golubović (Ivan Stanišić)

IV KVARTAL

8. Radionica/obuka za službenike lokalnih samouprava o sprovođenju postupka EIA i SEA s posebin osvrtom na pristup informacijama i učešća javnosti

Nosilac posla: Arhus centar Podgorica

Rok: IV kvartal

Subjekti saradnje/partneri: Ekološki pokret „Ozon”/Arhus centar Nikšić, Arhus centar Berane, lokalne samouprave, OSCE Misija u Crnoj Gori

Koordinator posla: Nikola Golubović (Ivan Stanišić)

9. „Zelena Zvijezda 2014”- dodjela nagrada za zaštitu i unaprjeđenje životne sredine

Nosilac posla: Arhus centar Podgorica

Rok: IV kvartal

Subjekti saradnje/partneri: Ekološki pokret „Ozon”/Arhus centar Nikšić, Arhus centar Berane, OSCE Misija u Crnoj Gori, mediji

Koordinator posla: Nikola Golubović (Ivan Stanišić)

KONTINUIRANE AKTIVNOSTI

Izrada Vodiča za medije o sprovođenju Arhuske konvencije

Vodič bi sadržao predstavljanje ciljeva i misije Arhus centra u Crnoj Gori, studiju slučaja iz prakse, terminologiju koja se koristi i informacije o referentnim institucijama za primjenu Arhuske

konvencije. Priručnik bi bio podijeljen svim medijima, a e-verzija postavljena na Web portal Arhus centara Crne Gore.

Nosilac posla: Arhus centar Podgorica

Rok: Tokom godine

Subjekti saradnje/partneri: Ekološki pokret „Ozon”/Arhus centar Nikšić, OEBS Misija u Crnoj Gori, mediji

Koordinator posla: Nikola Golubović (Ivan Stanišić)

„Arhus karavan” – niz događaja koji organizuju Arhus centri Crne Gore i opštine, u obliku javnih tribina, trening seminara

Realizacija ove aktivnosti obuhvata obilazak svih crnogorskih gradova sa ciljem upoznavanja građana sa pravima koja proističu iz Arhuske konvencije. U okviru ovih aktivnosti očekuje se podrška lokalnih medija koji imaju ključnu ulogu u podizanju svijesti javnosti o pitanjima očuvanja životne sredine.

Nosilac posla: Arhus centar Podgorica

Rok: Tokom godine

Subjekti saradnje/partneri: Ekološki pokret „Ozon”/Arhus centar Nikšić, OEBS Misija u Crnoj Gori, mediji

Koordinator posla: Nikola Golubović (Ivan Stanišić)

Unaprjeđenje internet prezentacije Mreže Arhus centara u Crnoj Gori

U 2013.godini Arhus centri Podgorica i Nikšić, uz podršku Misije OEBS-a u Crnoj Gori uspostavili su web portal (<http://www.arhuscentri.me/>).

2014.godina biće posvećena unaprjeđenju web prezentacije.

Nosilac posla: Arhus centar Podgorica

Rok: Tokom godine

Subjekti saradnje/partneri: Ekološki pokret „Ozon”/Arhus centar Nikšić, OEBS Misija u Crnoj Gori

Koordinator posla: Nikola Golubović (Ivan Stanišić)

Ekspertska tim za izradu Strategije za primjenu Arhuske konvencije u Crnoj Gori

Ciljevi Strategije u domenu primjene Arhuske konvencije bili bi:

Pružanje preciznog pregleda stanja u oblastima koje su najvažnije za primjenu odredaba konvencije;

Identifikovanje raskoraka i nedosljednosti između sistema implementacije i zakona Crne Gore; Stvaranje osnovnih uslova za dalje unaprjeđenje i uvođenje primjera dobre prakse u vezi sa Arhuskom konvencijom i drugim konvencijama koje imaju dodirnih tačaka sa njom.

Nosilac posla: Arhus centar Podgorica

Rok: Tokom godine

Subjekti saradnje/partneri: Ekološki pokret „Ozon”/Arhus centar Nikšić, OEBS Misija u Crnoj Gori, univerzitetski profesori

Koordinator posla: Nikola Golubović (Ivan Stanišić)

Obilježavanje najvažnijih ekoloških datuma – Dan planete zemlje, Dana zaštite životne sredine, Dana zaštite ozonskog omotača, Dana ekološke države

Nosilac posla: Arhus centar Podgorica

Rok: Tokom godine

Subjekti saradnje/partneri: Ekološki pokret „Ozon”/Arhus centar Nikšić, OEBS Misija u Crnoj Gori, mediji

Koordinator posla: Nikola Golubović (Ivan Stanišić)

Održavanje sastanaka sa NVO iz oblasti životne sredine koje su potpisale MOR sa Ministarstvom održivog razvoja i turizma i drugim zainteresovanim NVO

Nosilac posla: Arhus centar Podgorica

Rok: Tokom godine

Subjekti saradnje/partneri: Ministarstvo održivog razvoja i turizma, Ekološki pokret „Ozon”/Arhus centar Nikšić, OEBS Misija u Crnoj Gori, NVO, mediji

Koordinator posla: Nikola Golubović (Ivan Stanišić)

ODJELJENJE ZA HEMIKALIJE

ODJELJENJE ZA HEMIKALIJE

Odjeljenje za hemikalije planira, shodno Zakonu o hemikalijama („Sl.list CG”, br. 18/12), da u toku 2014.godine radi na sljedećim aktivnostima:

- Izdavanje dozvola za uvoz, izvoz i tranzit hemikalija,
- Izdavanje dozvola za uvoz, izvoz detergenata,
- Vođenje evidencije o dozvoljenim i nedozvoljenim površinski aktivnim supstancama,
- Procjena ispunjenosti uslova i izdavanje DLP sertifikata,
- Određivanje mjera i ograničenje u upravljanju hemikalija,
- Izrada Godišnjih izvještaja o količinama stavljenih u promet i upotrijebljenih hemikalija,
- Razmjena podataka sa međunarodnim organizacijama i stranim državama članicama EU,
- Izdavanje dozvola za obavljanje djelatnosti prometa opasnih hemikalija,
- Vođenje evidencije o opasnim hemikalijama,
- Vođenje postupka prethodnog obavještavanja (PIC postupka),
- Izdavanje odobrenja za korištenje alternativnog hemijskog naziva,
- Procjena bezbjednosti hemikalija,
- Vođenje Registra hemikalija,
- Vođenje Liste supstanci koje izazivaju visoku zabrinutost,
- Stručna procjena podataka sadržanih u dosjeu za supstancu,
- Utvrđivanje mjera za smanjenje rizika i rok za izvršenje naloženih mjera,
- Promjene podataka u Registru hemikalija,
- Vođenje evidencije o hemikalijama,
- Učestvovanje u izradi Zakonskih i podzakonskih propisa za biocidne proizvode,
- Podnošenje godišnjeg izvještaja OPCW organizaciji u skladu sa Konvencijom o zabrani hemijskog oružja,
- Kontinuirani rad u fazama procesa pregovora sa EU, grupa 27 i 31.